

hjemler nogen Berettigelse til at bryde Staven over hele Lovforslaget.

Seg skal naturligvis ikke opholde mig ved Detaillen af Lovforslaget. Seg mener, som alt tidligere antydet, at, som det er kommet til os, maatte det komme, og jeg kan naturligvis ikke Andet end være meget glad — ja, jeg kunde sige, taknemmelig for — at som det er kommet til at foreligge, synes det at være en Frugt af det i forrige Samling nedsatte Landsthingsudvalgs Arbejde og stiller Sagen ganske saaledes frem, som det nævnte Udvalg efter omhyggelige Overveielser mente at kunne og burde gjøre det. — Men, medens jeg, som sagt, ikke tøvrigt skal indlade mig paa Detailler, vil jeg dog gjøre en Bemærkning med Hensyn til et enkelt Punkt, og det er den, at jeg ikke er utilbøielig til at dele den ærede første Taler's Anskuelse om det andet Stykke af § 1, navnlig sammenholdt med Lovforslagets § 6. Seg ser ikke, at der er nogen Grund og Anledning til, som der stes, at søge at give en Definition af, hvad der er en Gaard. Hvad det væsentligt kommer an paa, det er kun, at, hvor det er givet, at der i Dieblisset ligger en Bøndergaard, der skal der ogsaa sørges for, at den ikke forsvinder. Og, som Reglen er søgt givet, i 2det Stykke af § 1, ser jeg ikke rettere, end at Følgen af den for det Første vil blive, at Begrænsningen af Omdelingsretten efter Paragrafens 1ste Stykke ikke vil blive gjort gjældende med Hensyn til en stor Del Eiendomme, der dog ganske vist ere Gaarde. Den ærede første Taler kritiserede Paragrafens 2det Stykke i en anden Retning, idet han mente, at man derefter vilde komme til at inddrage under Reglen i Paragrafens 1ste Stykke en stor Del Eiendomme, der ikke ere Gaarde. Seg skal ikke følge hans Detailkritik i saa Henseende, men jeg siger, at som 2det Stykke af § 1 er affattet, synder det ialtsald i modsat Retning, idet det undertager fra den fremtidige Begrænsning af Omdelingsretten endog mulige Gaarde paa over 11 Edr. Hartkorn. Det 2det Stykke af § 1 siger jo nemlig, at enhver Eiendom paa 1 Edr. Hartkorn eller derover med Hensyn til Omdeling skal betragtes som en

Gaard, medmindre det bevises, at den er en mindre Parcel af en Gaard, af hvilken en Hovedparcel er bleven tilbage. Men nu vide vi jo Alle, at efter Administrationens tidligere omfattede Opfattelse kan der være blevet dannet mange Eiendomme af den Bestaaffenhed, idet man kan have ladet en Hovedparcel paa 1 Edr. Hartkorn blive tilbage som repræsenterende den gamle Gaard. Havde Gaarden saaledes oprindeligt havt 12 Edr. Hartkorn, kunne de 11 være blevene til en lille „mindre“ Parcel, men en saadan Parcel er dog tilvise at betragte som en Gaard, og der er ikke den mindste Grund til, at saadanne Gaarde i Fremtiden skulde kunne omdeles efter Forgodtbeholdende. Nei, Reglen bør virkelig være den, at heller ikke en saadan Gaard ved Omdeling skal kunne svinde indtil at være under 4—5 Edr. Hartkorn eller under de 20 Edr. Land boniteret Jord, som det 1ste Stykke af § 1 opstiller som Grændse. Definitionen af „Gaard“ i 2det Stykke af § 1 er efter min Mening en uheldig Reminiscens fra den tidligere Bevillingspraxis eller fra Regjeringens Myndighed overfor Udstykningspørgsmaal. Vor Udstykningslovgivning siger jo dog som ubetinget Regel, at ingen Eiendom, ingen Gaard maa synke ned under de 4—5 Edr. Hartkorn, som svare til 20 Edr. Land boniteret Jord, — stes ingen, hvad enten — saaledes er Bestemmelsen tidligere bleven forstaaet — der er Spørgsmaal om en oprindeligt af Udstykning uberørt Gaard eller der er Tale om en Gaard, der er en „mindre“ Parcel fra en foregaaende Udstykning, men som dog endnu stadig er en Gaard. Dette er udtrykkelig udtalt af Rentekammeret i en Skrivelse af 5te Mai 1821, og, hvad enten det er en gammel, urørt Gaard eller en Parcelgaard, gjælder altsaa Udstykningslovens Indskrænkninger om den. Men Optagelsen af en saadan Bestemmelse som den i 2det Stykke af § 1 forekommer mig dernæst at blive endnu uheldigere, naar man ser det nævnte Stykke af § 1 i Forbindelse med § 6. Derefter vil nemlig, hvis der er dannet Gaarde af den Natur — og vi vide jo, at der er dannet saadanne Gaarde, og at man endogsaa har dannet flere af dem og senere smeltet dem sammen til større Landbrug, —